

Η «πάταξη» της γραφειοκρατίας στο Πυροσβεστικό Σώμα

Για την εξυγίανση του δημόσιου βίου που συνδέεται άμεσα με την οικονομική κατάσταση της χώρας, έχει εκφραστεί από τα πλέον επίσημα χείλη αρμοδίων, εγχώριων και ξένων είτε προσώπων είτε διεθνών οργανισμών, ότι πρέπει να παταχθεί η φοροδιαφυγή και να καταπολεμηθεί η γραφειοκρατία, προκειμένου να διαμορφωθούν οι συνθήκες ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας και κατ' επέκταση της πολυπόθητης ανάπτυξης. Στο πλαίσιο διαμόρφωσης των προϋποθέσεων για μία δημόσια διοίκηση αποτελεσματική, διαφανή και φιλική προς τους πολίτες, εντάσσεται η απλούστευση των διοικητικών διαδικασιών. Στην κατεύθυνση αυτή, ψηφίστηκε σχετικά πρόσφατα ο νόμος 4072/2012 που στοχεύει στη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος και μεταξύ των άλλων, προβλέπει διαδικασίες για την απλούστευση αδειοδότησης των επιχειρήσεων.

Στην αιτιολογική έκθεση σχεδίου του ανωτέρω νόμου, για τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος κ.λπ. αναγνωρίζεται ότι: «για την ουσιαστική πάταξη και οριστική εξάλειψη της γραφειοκρατίας που εξέθρεψε για δεκαετίες το πελατειακό κράτος, σε όλο το φάσμα της δημόσιας διοίκησης, απαιτούνται ακόμα πιο γενναία και αποφασιστικά βήματα, αλλά κυρίως συντονισμός και συνεργασία ολόκληρης της δημόσιας διοίκησης, ώστε να διασφαλιστεί και η αποτελεσματικότητα των παρεμβάσεών μας». Φαίνεται, όμως, ότι αυτό δεν ισχύει για το Πυροσβεστικό Σώμα, που το πελατειακό σύστημα εμπλέκει στην διαδικασία αδειοδότησης επιχειρήσεων και κινείται προς την αντίθετη κατεύθυνση. Συγκεκριμένα, αντί να μένει στη θέσπιση και τον ουσιαστικό έλεγχο εφαρμογής της νομοθεσίας πυροπροστασίας που ο θεσμικός του ρόλος και μόνο επιτάσσει, επιμένει, καθ' υπόδειξη των συμφερόντων που αντιδρούν στην κατάργησή του, να εμπλέκεται στη διαδικασία αδειοδότησης με την , οριζόντια έκδοση πιστοποιητικού πυροπροστασίας, ως απαραίτητο δικαιολογητικό.

Είναι προδήλως αντιληπτό, και αυτό έχει αναδειχθεί στο πρόσφατο παρελθόν με σχετικές εγκύκλιους του ΑΠΣ, ότι γύρω από την έκδοση πιστοποιητικού πυροπροστασίας έχει στηθεί μια φάμπρικα καπηλείας και εκμετάλλευσης των γραφείων πυρασφάλειας και των πολιτών. Ένας εσμός δραστηριοποιούμενων επαγγελματιών συντεχνιών όπως, μηχανικοί, (πολλές φορές εχόντων και την ιδιότητα δημοσίου υπαλλήλου), έμποροι πυροσβεστικών ειδών, εν ενεργεία υπηρεσιακοί παράγοντες ή συνταξιούχοι πυροσβεστικοί υπάλληλοι, υπάλληλοι αδειοδοτουσών αρχών, με το αζημίωτο και παρανόμως, αναλαμβάνουν τη διεκπεραίωση των υποθέσεων πυρασφάλειας πολιτών. Κοινός στόχος και τόπος βέβαια όλων αυτών, η με κάθε τρόπο προσπόριση οικονομικού οφέλους, ενίοτε αδήλωτου, οι οποίοι ασχολούμενοι με το αντικείμενο της πυρασφάλειας, επιθυμούν και επιτυγχάνουν την καθιέρωση μιας γραφειοκρατίας που κυριολεκτικά «στραγαλίζει» τον πολίτη, ακόμα και σ' αυτή τη ζοφερή οικονομικοκοινωνική πραγματικότητα.

Η ανατροπή προηγούμενων και σχετικά πρόσφατων ρυθμίσεων περιορισμού της γραφειοκρατίας σε όφελος του διοικητικού μηχανισμού και του πολίτη, τέθηκε σε εφαρμογή με την έκδοση της 13366 Φ.701.2/2-4-2012 εγκυκλίου (ΑΔΑ: Β4Ω9Ι-62Γ), με την οποία καταργούνται ατεκμηρίωτα και πραξικοπηματικά δύο εγκύκλιοι, (ΑΔΑ: 4Α8ΟΙ-7ΙΚ και ΑΔΑ: ΒΟΝ2Ι-7ΦΝ), που εκδόθηκαν για τη ρύθμιση θεμάτων χορήγησης πιστοποιητικών κι εγκρίσεων μελετών πυροπροστασίας, στην κατεύθυνση της απλούστευσης των διαδικασιών, θέτοντας κριτήρια και προϋποθέσεις, των περιπτώσεων που θα απαιτείται σύνταξη μελέτης πυροπροστασίας ή χορήγηση πιστοποιητικού. Με αφορμή την εφαρμογή του Ν. 4014/2011 για τακτοποίηση αυθαιρέτων και Ν. 4030/2011 για τον τρόπο έκδοσης των Αδειών Δόμησης, καταργήθηκαν με την 9215

Φ.701.2/02-04-2011 εγκύκλιο (ΑΔΑ: Β4Ω9Ι-62Γ) άλλες δύο σημαντικές εγκύκλιοι, (ΑΔΑ: 4ΙΚΔΙ-1 και ΑΔΑ: 4ΙΗΝΙ-ΒΖ), που καθόριζαν διαδικαστικά θέματα πυροπροστασίας και ομολογουμένως απέμπλεκαν τα γραφεία πυρασφάλειας από γραφειοκρατικές διαδικασίες που αφορούσαν πολεοδομικά θέματα για τα οποία ουδεμία αρμοδιότητα υπάρχει. Αυτό όμως δεν βόλευε μερίδα «στελεχών» των πολεοδομιών που είδαν το «εισόδημά» τους να μειώνεται δραστικά, αφού πλέον τα γραφεία πυρασφάλειας έπαψαν να διαδραματίζουν το ρόλο του «ρουφιάνου» και δεν τους ενημέρωναν για τις μη ουσιώδεις πολεοδομικές αποκλίσεις που διαπιστώνονταν κατά τους ελέγχους.

Με νέα εγκύκλιο (ΑΔΑ: Β4Λ5Ι-Α5Ω), που από την αιτιολόγηση των καθοριζομένων μ' αυτή, επιβεβαιώνεται η κρατούσα νοοτροπία μιμητισμού που διακατέχει το ελληνικό κράτος κατά την ιστορική του διαδρομή σε όλα τα επίπεδα, καταργήθηκε η 6707 Φ. 701.1/04-02-2010 όμοια, που καθόριζε ότι οι υποβαλλόμενες προς έγκριση μελέτες πυροπροστασίας θα περιλαμβάνουν μόνο τα προβλεπόμενα από το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο μέτρα και μέσα πυροπροστασίας και όχι επιπλέον μέτρα που θα αποφασίζονταν από τον εκάστοτε μηχανικό ή έμπορο ειδών πυροπροστασίας, υπερασπιζόμενος με αυτό τον τρόπο μόνο τα ιδιωτικά του συμφέροντα. Η κατάργηση της εγκυκλίου, ερμηνεύεται στη βάση της λογικής που έχει να κάνει με την λειτουργία του κράτους ως μηχανισμός υποστήριξης και προώθησης κλαδικών συμφερόντων. Το κράτος επιβραβεύει την ικανότητα ομάδων να επιβάλλουν μεθοδευμένα και εντέχνως, την ιδιοτέλεια τους έναντι των πολιτών και του λαού ως υποκείμενο του, εμπράκτως αποδεικνύοντας ότι δεν ενδιαφέρεται για την προστασία του γενικού συμφέροντος, που επιτάσσει το σύνταγμα, αλλά του συμφέροντος των συντεχνιακών ομάδων, που επιτάσσει η ψηφοθηρική κομματοκρατική αντίληψη ανάπτυξης των πελατειακών σχέσεων. Επιβεβαιώνεται η εκφρασθείσα διά στόματος του διακεκριμένου πανεπιστημιακού δασκάλου Χρήστου Γιανναρά άποψη, ότι: «το ελληνικό κράτος δεν στήθηκε για να υπηρετεί τις ανάγκες των πολιτών του. Το κράτος είναι καρκίνωμα που γεννήθηκε με όρους και προδιαγραφές που δεν ανταποκρίνονται στις ανάγκες του και συντηρείται με το πελατειακό σύστημα των κομμάτων, δηλαδή υποταγμένο σε συμφέροντα συμμοριών, γιατί σε αυτή την περίπτωση δεν πρόκειται για πολιτικά κόμματα αλλά για συμμορίες όπως το αποδεικνύει το πελατειακό σύστημα». Με τον πλέον τραγικό τρόπο το αυτό αποδεικνύει και το σύγχρονο δράμα του μη άμοιρου ευθυνών ελληνικού λαού, του οποίου, στην προάσπιση των συμφερόντων οι επίορκοι ομνύουν. Εν προκειμένω, η παράμετρος αυτή αγνοήθηκε, χάριν ικανοποίησης των κλαδικών συμφερόντων και της αυθαίρετης υπ' αυτών επιβολής μέτρων, με τη μορφή υποδείξεων και προτροπών πειθαναγκαστικού χαρακτήρα, προς τους πολίτες, καταστρατηγώντας τη διοικητική σχέση μεταξύ του Πυροσβεστικού Σώματος ως ελεγκτικής αρχής και των πολιτών, ως υποκείμενο του ελέγχου.

Ως λογικό συμπέρασμα των νέων δεδομένων προκύπτει ότι, η επιβολή των μέτρων πυροπροστασίας επαφίεται στην κρίση των ειδημόνων μηχανικών, οπότε δε χρειάζεται καν η ύπαρξη θεσμικού καθοριστικού πλαισίου και τα γραφεία πυρασφάλειας έχουν ως μόνη αρμοδιότητα την επικύρωση των προτάσεων αυτών. Για ευνόητους λόγους βέβαια γίνεται αναφορά στην έγγραφη συναίνεση του ιδιοκτήτη, εκ του ασφαλούς, αφού είναι σίγουρο ότι η πλειονότητα των ανθρώπων είναι έρμαια στα χέρια των «ειδικών», αετονύχηδων, τρωκτικών της ελεύθερης αγοράς. Το οξύμωρο βέβαια είναι η επιβολή διοικητικών κυρώσεων με ανάκληση του πιστοποιητικού πυροπροστασίας, σε αυτόν που τηρεί τα εκ νόμου επιβαλλόμενα αλλά δεν έχει εγκαταστήσει τα επιπρόσθετα και προκειμένου να απαλλαγεί πρέπει να υποβάλλει νέα μελέτη, σχέδια, κ.λπ. με ότι αυτό συνεπάγεται. Για την ιστορία αξίζει να αναφερθεί ότι, η συγκεκριμένη καταργηθείσα εγκύκλιος, έγινε αντικείμενο χλευασμού από μηχανικούς κατά τις επαφές τους με τα γραφεία πυρασφάλειας. Κάποτε, μηχανικός κρατώντας τη στα χέρια, επίσειε επιδεικτικά στον προϊστάμενο σε γραφείο πυρασφάλειας των Αθηνών, λέγοντας ότι αυτή θα καταργηθεί σε

μία εβδομάδα. Καταργήθηκε σε δύομισι περίπου χρόνια, όταν οι συνθήκες, διά των «καταλλήλων» σε όλα τα επίπεδα, ήταν πλέον ώριμες.

Στο ΦΕΚ Β' 1794/2012 δημοσιεύτηκε η υπ' αριθ. 12/2012 πυροσβεστική διάταξη σε αντικατάσταση όμοιας, με την οποία επιβάλλεται η τήρηση βιβλίου ελέγχου και συντήρησης μέσω ενεργητικής πυροπροστασίας σε όλες τις επιχειρήσεις που εφοδιάζονται με πιστοποιητικό πυροπροστασίας. Αυτό κατέστη απαραίτητο, προκειμένου να περάσουν οι προτάσεις των εμπόρων ειδών πυροπροστασίας στην επιτροπή του Υπουργείου Ανάπτυξης για την αναθεώρηση της ΚΥΑ 618/43/2005 αναφορικά με τη διάθεση, την αγορά και τον επανέλεγχο των πυροσβεστήρων. Ενώ πριν, το εν λόγω βιβλίο ήταν υποχρεωμένες να τηρούν επιχειρήσεις στις οποίες επιβάλλονταν μόνιμα μέσα πυροπροστασίας, επεκτάθηκε η χρήση παντού για ευνόητους λόγους. Με άλλα λόγια, το βιβλίο επινοήθηκε και καθιερώθηκε εξυπηρετώντας τη διττή λογική, της καταφανώς παράτυπα εισπρακτικής, προς οικονομική ενίσχυση του Λογαριασμού Λεσχών του ΠΣ και της διασφάλισης της τακτικής πελατείας των μελών των συντεχνιών, αφού θα πρέπει να υπογράφεται τουλάχιστον καθ' έτος από «αρμόδιο, έχοντα τα επαγγελματικά δικαιώματα», επαπειλούμενης της ρητής πρόβλεψης επιβολής ποινικών και διοικητικών κυρώσεων, σε όποιον δεν το τηρεί με θρησκευτική ευλάβεια.

Έτσι, στην εγκύκλιο αποστολής στις Υπηρεσίες του ΠΣ των νέων πυροσβεστικών διατάξεων, εκθειάζεται η αναβάθμιση της πυροπροστασίας των επιχειρήσεων με τη χορήγηση πιστοποιητικού πυροπροστασίας χωρίς ταλαιπωρία των πολιτών. Ευτυχώς, γιατί είναι μείζονος σημασίας ο εφοδιασμός του οπωροπωλείου με πιστοποιητικό πυροπροστασίας, αφού ως γνωστό τα αγγούρια και οι ντομάτες αποτελούν επικίνδυνο και λίαν αναφλέξιμο εκρηκτικό μίγμα. Ως προς την ταλαιπωρία των πολιτών, πλέον αρμόδιοι να απαντήσουν σε αυτό είναι οι ίδιοι οι πολίτες που καλούνται να αντιμετωπίσουν τα νέα δεδομένα της «αναβάθμισης» που στοχεύουν ευθέως στην τσέπη τους, αναγκαζόμενοι στη συγκέντρωση άχρηστων επί της ουσίας χαρτιών, εκμεταλλεζόμενοι κι εκβιαζόμενοι (γιατί κι αυτό συμβαίνει) από τους επιτήδειους.

Εν κατακλείδι, η αποκατάσταση της προτέρας «καθεστηκυίας τάξης» που ομολογουμένως αποθρασυνόμενες οι συντεχνίες και οι συν αυτών εναγωνίως επεδίωκαν, συντελέστηκε με την τροποποίηση του θεσμικού πλαισίου που ενδιέφερε. Η έκδοση προσφάτως όλων αυτών των διευκρινιστικών εγκυκλίων και πυροσβεστικών διατάξεων, προδιαγράφει τον τρόπο λειτουργίας των γραφείων πυρασφάλειας στην επιδιωκόμενη κατεύθυνση. Θέτει ένα πλαίσιο κανόνων, άσχετο με την καθ' ύλη αρμοδιότητα του ΠΣ, όπως απορρέει από την αποστολή του, ευθυγραμμισμένου απόλυτα στην εξυπηρέτηση των ιδιωτικών συμφερόντων, που δυστυχώς σε αυτό τον τόπο άμεσα ή έμμεσα νομοθετούν.

Παραβιάζονται δε κατάφωρα θεμελιώδεις αρχές της Δημόσιας Διοίκησης που διέπουν και νομιμοποιούν τη δράση της, όπως: η προστασία του δημοσίου συμφέροντος, η αρχή της νομιμότητας, της αναλογικής ισότητας, της αιτιολογίας των διοικητικών πράξεων, της χρηστής διοίκησης, της αμεροληψίας των οργάνων της Δημόσιας Διοίκησης και βέβαια η σημαντική και θεμελιωδέστατη αρχή της αναλογικότητας, με βάση την οποία απαραίτητες προϋποθέσεις για τη λήψη ενός διοικητικού μέτρου είναι η καταλληλότητα, δηλαδή το λαμβανόμενο μέτρο είναι το κατάλληλο για την επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού, η αναγκαιότητα δηλαδή να συνεπάγεται τα λιγότερα δυνατά μειονεκτήματα για τον πολίτη και η αναλογικότητα, τα μειονεκτήματα δηλαδή να μην υπερσκελίζουν τα πλεονεκτήματα. Η συντελεσθείσα αναμόρφωση δεν τέθηκε στην επιβαλλόμενη διαβούλευση, ούτε καν σε υπηρεσιακό επίπεδο, για την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των εμπλεκόμενων φορέων και προώθηση αμφίδρομου διαλόγου. Δεν έγινε καμία μέτρηση της γραφειοκρατίας, ως σύνολο διοικητικών βαρών ανά ρύθμιση ή διαδικασία και υπολογισμός κόστους των υποχρεώσεων. Αγνοήθηκε επιμελώς ότι οι μετρήσεις των διοικητικών βαρών αποτελούν εργαλείο για: την απλούστευση διαδικασιών και νομοθεσίας και για τον υπολογισμό του

κόστους των σχεδιαζόμενων ρυθμίσεων, αφού: με βάση τις μετρήσεις της γραφειοκρατίας εντοπίζονται τα «σημεία συμφόρησης» των διαδικασιών και απλουστεύονται. Εντοπίζονται και απλουστεύονται οι «ενοχλητικές» διαδικασίες και υποχρεώσεις με μεγάλο κόστος. Σε ότι αφορά το πιστοποιητικό πυροπροστασίας, αποτελεί ένα διοικητικό βάρος που αναμφίβολα, η έκδοσή του σχετίζεται, με φαινόμενα διαφθοράς και διαπλοκής παραγόντων χαλαρής συνείδησης και δικαστικών εμπλοκών συναδέλφων άνευ κατ' ουσία υπηρεσιακής αρμοδιότητας, χρησιμοποιούμενοι ως εξιλαστήρια θύματα, αντί των πραγματικά υπαιτίων. Σημειώνεται επίσης, ύστερα από σχετική έρευνα, ότι πιστοποιητικό πυροπροστασίας κατά την ελληνική εκδοχή, δεν υφίσταται σε ευρωπαϊκές και άλλες χώρες.

Στην κατεύθυνση της «ουσιαστικής πάταξης και οριστικής εξάλειψης της γραφειοκρατίας που εξέθρεψε για δεκαετίες το πελατειακό κράτος, σε όλο το φάσμα της δημόσιας διοίκησης», με αφορμή την κατάρτιση του νομοσχεδίου για την επιχειρηματικά φιλική Ελλάδα, είχε προταθεί να συμπεριληφθεί πλήρως αιτιολογημένη διάταξη, που να επηρεάζει οριζόντια όλη την επιχειρηματική δραστηριότητα, με την κατάργηση του πιστοποιητικού πυροπροστασίας ως απαιτούμενου δικαιολογητικού για την αδειοδότηση εγκαταστάσεων, με αντιστάθμισμα την καθιέρωση ισοδύναμων μέτρων και εξειδικευμένων δράσεων, που το Πυροσβεστικό Σώμα λόγω αρμοδιότητας, θα αναλάμβανε, κυρίως στην κατεύθυνση, εντατικοποίησης και συστηματοποίησης των ελέγχων εφαρμογής του θεσμικού πλαισίου πυροπροστασίας και παιδευτικού χαρακτήρα ενημέρωσης των πολιτών. Ως φυσικό επακόλουθο του τρόπου αντίληψης και λειτουργίας των δομών του πελατειακού κράτους, για μια ακόμη φορά η σχετική πρόταση παραπέμφθηκε στις καλές δυνάμεις. Είναι τουλάχιστον εξοργιστικός ο φαρισσαϊσμός των ταγών της πολιτείας να υπηρετούν το δημόσιο συμφέρον, οι οποίοι στο δημόσιο λόγο τους αναδεικνύουν και αναγνωρίζουν όλα τα φαινόμενα της διαφθοράς, διαπλοκής, αναξιοκρατίας που ευθύνονται για την κατάντια του τόπου, αλλά νομοθετούν στην αντίθετη κατεύθυνση. Στην εκφορά βέβαια δημόσιου λόγου που επιβάλλει ο καθωσπρεπισμός της τηλεοπτικής δημοκρατίας, διατυμπανίζεται σε όλους τους τόνους ότι οι αιτίες της παθογένειας της ελληνικής δημόσιας διοίκησης όπως, η διαφθορά, η φοροδιαφυγή-φοροκλοπή και η γραφειοκρατία, γενεσιουργός αιτία της διαφθοράς, θα παταχθούν αμείλικτα. Κατά τα άλλα τηρούν τις δεσμεύσεις της Ελλάδας, που έθεσε ποσοτικό στόχο μείωσης 25% των διοικητικών βαρών μέχρι το 2013 στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού προγράμματος.

Η μίζα δε και το γρηγορόσημο που καταβάλλεται γενικά στα πιράνχας του κλεπτοκρατικού συστήματος, εξακολουθεί ν' αποτελεί, τη σταγόνα που ξεχειλίζει το ποτήρι της απόγνωσης και το σκαλοπάτι της απελπισίας που οδηγεί, σ' αυτή τη δύσκολη συγκυρία, τον απογοητευμένο, εξαθλιωμένο και απελπισμένο άνθρωπο στο απονενομημένο διάβημα της αυτοχειρίας.